

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Alexandri Magni Regis Macedonum vita

Gualterus <de Castellione>

Argentin., 1513

VD16 G 3848

Liber secundus

[urn:nbn:de:bsz:31-327103](#)

ALEXANDREIDOS

Vrbis; perpetuo donauit munere ciues

¶ Argumentū Secundi libri.

Reparat ad pugnam Dariū Persasq;
secundus

Scribit Alexandro Darius; populum
q; recenset

At macedo fatale iugū mucrōe resoluit

Seç sibi recipit; morbum curante Philippo

Stant hinc inde acies Cilicum conclusa iugosis

Faucibus, iniusti syenem premit alea fati

Spernitur a persis ducibus, licet vtile; docti

Consilium Timodis, placuit committere fatis

Omne simul robur; socios horfatur ad arma

Acer vterq; ducum; plaudentibus afflonat aer.

Tlorem patrię magnum iam fata minantem

Nuncia; Persarum discurrens fama per vrbes

Desidie torpore grauis luxuq; soluti

Terrifico strepitu, Darij concusserat aures

Qui licet imperio maior; munitior armis

Obsequijs regum; precioso ditione

Nobilior titulis; euo maturior esset

Bellatore nouo; tamen experientia martis

Qua dissuetus erat; & pax diuturna labantes

Impulerat regis animos; vt in omnibus esset

Inferior duce; quo poterat prestantior esse

Si mens tanta foret pugnandi; quanta facultas

Ne depresso tamen terrore; minusq; rigoris

LIBER SECUNDVS

Regia maiestas videatur habere; superbo
Intonat ore minax Darius, gentesq; subactas
Colligit in castris; cuius per regna volante
Ocius edicto; ruit omnis in arma iuuentus.
Interea a Dario ne nil fecisse videri
Possit. Alexandro legatur epistola talis
Rex regum Darius: consanguineusq; deorum
Scribit' Alexandro famulo; licet in dolo clarus
Parce puer teneris; & adhuc crescentibus annis
Non est apta legi que non maturuit arbor
Quos tibi sumpsisti temerarius exue cultus
Armorum; & caste gremio te redde parentis
Quaeque tuę potius etati congrua misit
Lora tibi teretem q; pilam; forulosq; capaces
In sumptus. comitum fomenta, vięq; leuamen
At si tanta tuum vexat vesania pectus
Vt paci lites; & amico preferat hostem
Non equites; verum furiata mente clientes
Emittam, qui te corruptum verbere: duris
Affligant penis, tenebrisq; perhennibus addant
Frendit Alexander modice turbatus, eisq;
Qui sibi detulerant Mèdi mandata tyranni
Procincte subicit, meliusq; interpretor inquit
Et magis egregie, vestri muniscula regis
Forma rotunda pile, speram speciemq; rotundi
Quem mihi subiectam pulchre determinat orbis
His in subiectos mihi Persas utr habentis

en

ALEXANDREIDOS

Gr̄corumq; sinuſ forulos implebo capaces
Cum victor: Darij veteres effregero gazas
Sic ait. & formē regalis ymagine cere
Impressa, vario legatos munere ditat

At Darius quamuis fama mediante; recepto
Mennonis excessu, labefacto pectore nutat
Aspera fortunę tamen in contraria torquens
Conclusus procerum serie; peditumq; cateruis
Tendit ad Eufratem. vbi tot radiantibus auro
Gentibus explicitis, diffusis æquore vasto
Tot populis, vires dedit in commune videndas
Elatusq; animo vallum circundedit; vnde
Primo sole locum feriente recensuit omnes
Xerxis ad exemplum. donec nascentibus astris
Montiuage phœbes; precederet hesperus ortum
Egreditur vallo virides effusa per agros
Infinita phalanx, numerumq; recensita vincit
Spargitur, & speciem maioris copia prebet
Sic vbi balantes ad Pascua veris iturę
Vt totidem reddat pastor quot fudit ouile
Mane nouo numerantur oves, quas anxia sortis
Ne minuat numerum lupus, opilione sinistro
Capripedi fauno commendat sedula baucis
At prior in Magnum; Darij congressus. & acris
Pugna sub illustri aduersa deuce Mennone patris
Millia nobilium tenuit sexcenta virorum
Q uos licet inferior numero sed fortior armis

LIBER SECUNDVS

Fudit Alexander; expugnatamq; suorum
Viribus, intravit Midę prædiuitis aulam
Gordiam veteres: Sardim dixere moderni
Hic Asiam refluis vndarum in cursibus arctant
Faucibus angustis, gemini confinia Ponti
Hic ab vtroq; mari distans sangarius eque
Littoribus tamen alterius communicat vndas
 Hic Louis in templo Midę patris alta coruscant
Plausta, iugumq; vetus Asię fatale, sed eius
Funibus inter se coeuntibus; arce latenti
Complosisq; iterum, spacio tempore: nemo
Vel reperire caput poterat, vel soluere nodos
Certa fides vrbis: ita disposuisse tenacem
Fatorum seriem; qui vincula solueret; illum
Regno totius Asiae debere potiri
 Mouit Alexandrum supplendi fata cupido
Attollensq; iugum; nexus dissoluere tentat
Luctatusq; breui; cum se contendere frustra
Aspicit, astantes ne triste reuerberet omen
Quid refert inquit proceres: qua scilicet arte
Quoue modo tacite pateant enigmata sortis
Dixit, & arrepto nodos mucrone resolut
Vnde vel elusit sortem, vel forte reclusit
 Hinc venit Anchyram, missis qui marte retundant
Cappadocum gentes, quibus in sua iura redactis
Mane iter accelerat Macedo; spacioq; diei
Vnius stadia: rapidis quingenta peregit

c iiij

ALEXANDREIDOS

Gressibus; accelerans pauidum peruertere regem
Quippe graues aditus Asie faucesq; locorum
Angustas metuens; Cilicum iam plana tenenti
Obuius ire parat Dario, qui primus eoo
Cum sol rorifluua stillaret lampade castra
Mouit ab Eufrate, lituis caua saxa resultant
Respondent valles, ictusq; fragoribus aer
Ingeminat strepitus, agitantq; tonitrua nubes
Hic fragor in castris sed & hic erat agminis ordo
Ignem quem Persę sacrum eternumq; vocabant
Axibus auratis argentea prætulit ara
Alba Iouis currus series ducebat equorum
Celataq; decem gemmis auroq; quadrigas
Tam cultu varię: quoniam lingua & moribus; vno
Agmine bissex comitantur in ordine gentes
Quosq; immortales mentitur opinio vulgi
Mille fere decies plaustris, auroq; feruntur
At consanguinei regis muliebriter omnes
Milia prætextis: ter quinque feruntur amicti
Mole graui medius, radijs stellantibus auro
Inuehitur Darius curru, quem stipat vtrinq;
Effigies numerosa ducum: quem predicit ardor
Gemmarum, & luxus opulentia barbara regem
Desuper ardentis feroorem temperat estus
Fictilis aurata: pendens Iouis armiger ala
Hunc hastata decem præcedunt milia: quorum
Aurum cuspis habet, argentea candet arundo

LIBER SECUNDVS

Præterea Darius preclaros sanguine regum
Contiguos lateri præceperat ire ducentos
Neue sit in promptu Danais penetrare tribunal
Regis, munitis peditum præstantibus armis
Clauditur extremum ter denis milibus agmen
Subsequitur Mædi plenus genitricē tyranni
Currus, & vxor adest, natiq; & tota supellex
Regia, pellicibus totidem sub pondere tanto
Quinquaginta fere suspirant plausta vehendis

Moris erat Persis ducibus, tunc temporis, omnem
Ducere in arma domum, cum tolli signa iuberent
Sexcentis sequitur inuecta peccunia mulis
Tercentumq; onerant, dorso surgente camelos
Pluribus hoc agmen, centenis milibus ambit
Funditor, & leuibus funde faculator habenis
Ultima procedit leuis armatura virorum
Excedens numerum, pedibusq; accitus & axe
Aurea puluereus inuoluit sydera turbo

Interea Macedo profugis vastantibus arua
Cilicię deserta vident; rapit agmina ductor
Ad loca que tyri dixerunt castra priores
Præmissis igitur duce Parmenione cateruis
Tharsum seminecem Persarum seruat ab igne
Hic vt scripta ferunt illustri claruit ortu
Per quem precipue cecis errore subacto
Gentibus emersit radius, fideiq; lucerna
Purus & illimis medium perlabitur urbem

c iiiij

ALEXANDREIDOS

Cignus: qui gelidos haurit de fontibus amnes
Contentus sese est: nullasq; aliunde ruentis:
Admittit torre ntis aquas: sed gurgite ludit
Calculus, & refugo lapsu lascivit harena
Hic primum didicit magnus durare salutem
Nulli continuam: sed mixta aduersa secundis
Impulit hic regem vis presumptiuia superbum
Quę potuit potius laudis factantia dici
Ergo cum casu luctari fata videres
Queq; aspirabat ceptis sors prospera paulo
Substitit. & macedum spem desperare coegit
Estus erat medius: cum sole tenente leonem
Iulius arderet: mediocq; sub axe diei
Arida cilicię findit vapor igneus arua
Perfusus macedo sudore & puluere membra
Temperie fluuij captus: specieq; liquoris
Corpore adhuc calido: subiectis insilit vndis
Horruit extemplo: gelido perfusa liquore
Tota viri moles. vbi non inuenit apertas
Spiritus arterias: corpusq; relinquit inane
Frigore: vitalis calor interclusus aquarum
Fluctuat: afflictus rex. exanimusq; suorum
Exrahitur manibus: oritur per castra tumultus
Flebilis. & graium ruit in lamenta iuuentus.
Flos iuuentū macedo: quis te impetus inter amicos
Nudum: quis casus inopina morte subegit
Improba mobilior folio fortuna caduco

LIBER SECUNDVS

Tygribus asperior.diris immittior idris
Thesiphone horridior.monstroꝝ truculentior omni
Cur metis ante diem florentes principis annos
Hactenus extiteras mater,quis te impulit illi
Velle nouercari,quem promissum sibi regem
Mundus adoptabat, sed quis manet exitus illos
Optime rex; quibus a patria tua castra sequutis
Non licet in patriam; loca per deserta reuerti
Nunquid nos sine te medios mittemur in hostes
Sed quis dignus erit:tanto succedere regi

Audijt hęc: ut forte rotam voluendo fatiscens
Ceca sedebat humi fortuna,animamq; resumens
Surgit,& argolicos subridens ore Sereno
Increpat vscq; metus,ac secum pauca susurrat
Inscia mens hominum:quanta caligine fati
Pressa facet,que me totiens iniusta lacescit
Ius reliquis proprium licet exercere deabus
Me solam excipiunt,que dum bona confero;magnis
Laudibus attollor; si quando retraxero rebus
Imperiosa manus; rea criminis arguor.ac si
Nature stabilis sub conditione teneri
Possem,si semper apud omnes vna manerem
Aut eadem:iam non merito fortuna vocarer
Lex mihi nature posita est sine legi moueri
Solaq; mobilitas stabilem facit; hęc vbi dicta
Liberior regis iam morbida membra reuisit
Spiritus.& solitos paulisper habere meatus

ALEXANDREIDOS:

Cæpit, sed nimius vrebatur pectora morbus
Qui tamen attollens erecto lumine vultum
Ergo ait; in castris victum sine marte cruentus
Victor Alexandrum rapiet, iam proximus hostis
Non medicos segnes; non Cretica tempora morbi
Expectare sinit; spolijs v'lulabit ademptis
Hostica barbaries, at rex inglorius; exul
Nudus in hostili sine laude facebit harena
Sitamen in medicis est, ut reparare salutem
Arte sciant medica, faueat medicina, sciantq;
Menon tam vitę spacium; quam querere belli
Non tam mortis agit me; quam dilatio martis
Nam licet ager adhuc; si saltem stare meorum
Ante aciem potero, cursu fugitiua capaci
Terga dabunt hostes, Danaiq; sequentur ouantes
Impetus hic regis, precepq; libido cohortes
Mouerat ancipites, ne festinatio curę
Augeret morbum, sed enim spondente Philippo
Qui comes a patre datus est, custosq; salutis
Indulto spacio tridui, tamen anxius egre
Expectat morbiq; fugam, redditumq; salutis
Hinc Premissa ducis deturbat epistola regem
Que medicum damnat auro tedaq; fororis
Corruptum a Dario; iam tertia sparserat ignes
Explicitum tenebris rutilos aurora per orbem
Cogitur insontis hausturus pocula ductor
De medici dubitare fide, sed potio postquam

LIBER SECUNDVS

Exhausta est. cartam dextra nutante legendam
Porrigit archigeni. quam dum legit ille legentis
Nulla notare potest in vultu signa pudoris

Atq; ita subridens. bone rex exclude timorem
Laxa animum curis; sine vim medicaminis huius
In venas recipi. qui me tibi detulit: audi
Aut ne sic pereas. reliquis ardenter optat
Sedulus. aut nostra macrescit liuidus arte
Verius ut fatear: aut in tua damna proteruit
Qui notat innocuum sceleris. qui prodigionis
Arguit insontem. merito non creditur insons
Nam reus unde reum se nouerit. illud acerbe
Obicit. sic iniuste quandoq; ligatur
Iustus. & iniustos absoluit curia mendax

Hec vbi dicta. metum iubet euanescere regis
Ergo vbi transmissum medicamen ad intima venas
Imbuit. emeriti perierunt semina morbi
Exhilarat vultum color. & pallore perempto
Emergit facies. niveo liquefacta rubore
Mens redit. & virtus rediuiva renascitur intus
Occurrunt proceres audi spectare philippum
Illiūs injiciunt iocundi brachia collo
Hunc patrem patrie seruatoremq; salutant

Rex: cum sol rutilos radiaret crastinus axe
Insigni prouectus equo. per castra videndum
Se dedit. & pauidis excussit mentibus omnem
Segniciem. vultuq; suos ac voce refecit

ALEXANDREIDOS:

Inde vbi finitimas exercitus obruit vrbes
Et sacra pro dubia: que vouerat ante salute
Persoluit superis; ferratos mœnibus issit
Applicuit cuneos, vbi parmenio venienti
Occurrens; vrbis desertæ a ciuibus infert

Queritur hic inter proceres; an debeat ultra
Extendi bellis acies; pociusve sit ho stis
Operiendus ibi, placuit sententia tandem
Hec potior ducibus; inter montana iugosis
Faucibus, hic fatis committere robur vtrumq;
Quippe pares illuc acies vtriusq; tyranni
Parmenio censem; angusta valle futuras
At Sisenes; qui rem tacite suppresserat; auro
Creditur a Dario furtim corruptus, eumq;
Mors iniusta ferit, non ignorantे tyranno

Iamq; superueniens grœcis equitatus ab oris
Exilio comitante fugam; duce tymode castris
Infertur Darij, regiq; salubre propinans
Consilium: suadet; vt dum licet; axe citato
Obliquum retro vertat iter; cursuq; volucris
Puluero repetat spaciosos equore campos
At si degenerem pudeat; introducere regem
Conuerso ne forte gradu; vertatur in omen
Triste suis, saltem gazas & pondera belli
Dividat in partes, vt si fortuna; quod absit
Fauerit argolicis; in primo marte supersit
Copia; queq; recens ruat in discrimina pubes

LIBER SECUNDVS

Non mediocris enim furor est. exponere bellis
Vno velle simul fortunę cuncta sub ictu
Vtile consilium dederat. sed inutile visum est
Principib⁹ Persis. quorum peruertere regem
Mens erat. vt merita deleret morte quirites
Conductos. etenim parat dispergere græcos
Velle putant. vt sic spolijs & rebus onusti
Ad Macedum redeant regem; pacemq; reformat

Rex vt mitis erat satis ac tractabilis; aures
Obstruit his monitis. & pectore saucius absit
O proceres ait. vt nostro dominetur in euo
Dedecus hoc. perdam ne viros mea castra sequitos
Castra; fidemq; meam. nunquam tam seuia seueros
Iamq; senescentes infamia polluat annos
Sic ait. & grates referens absoluit achiuos
Sed regredi regem; profugus ne forte putetur
Dedecori ascribit. iamiam committere bellum
Ardet. & angustos inter discurrere montes
Degaza primo diffinit; eoq; iubente
Maxima cum cuneis pars est deuicta damascum
More tamen veterum seruato; regia coniunx
Et soror & proles in castris fata sequuntur
Certus ab hinc Darius; cum crastinus exeret orbem
Luciferum tytan; regum concurrere vires
Ascendit cumulum modico qui tolle tumebat
Castrorum medius; patulis vbi frondea ramis
Laurus odoriferas celabat crinibus herbas

ALEXANDREIDOS:

Sepe sub hac memorant, carmen sylvestre canentes
Nymphae vidisse choros, satyrosq; procaces
Fons cadit a leua, quem cespite gramen obumbrat
Purpureo, verisq; latens sub veste locatur
Riuulus, & lento rigat interiora meatus
Garrulus, & strepitu facit obdurescere montes
Hic mater Cybele, Zephyrum tibi Flora maritans
Pullulat, & vallem fecundat gratia fontis
Qualiter alpinis spumoso vertice saxis
Descendit Rhodanus, ubi Maximianus eos
Excinxit cuneos, cum sanguinis vnda meatus
Fluminis adiuvuit, fusa legione Thebea
Permixtusq; crux erumpit in ethera, spreto
Aggere riparum, totumq; rigauit Aganon
Hinc ad suppositas vulgi procerumq; cohortes
Pacifici Darius, obliquans luminis orbem
Accitis ducibus prius in discriminem ituris
Segregat in partes, deinde sic orsus, adultas
Ore pio spirante preces, soloq; mereri
Debuit aspectu facies matura fauorem
Heredes superum Persae, gens vnicula bello
Cui genus a prisci descendit origine Beli
Quicq; pritus sacra meruit venerandus ydea
Inter celicolas solio stellante locari
Solute corda metu, pudor est pugnamq; vocari
Dedecet, in dominium cum seruus abutitur armis
Vltio non bellum est, seruos ubi sceptra rebelles

LIBER SECUNDVS

Corripunt, captosq; domant, patriamq; tueruntur
Spurius ille puer regni moderamen adeptus
Cuncta sibi cessa ratus: feruore iuente
Ducitur, & casus ruit impro uisus in omnes
Et pugnando mori mauult q; cedere victus
Et iam spe vacuus: animo lentescit inani
Damnorumq; memor que grannitus intulit amnis
Incipit afflictus patrijs diffidere rebus
Proh pudor in rerū dominos: quibus omne metallum
Seruit, serui inopes pauci sine viribus audent
Scire velim Macedo, quibus inspirante megera
Artibus, illius cyri te posse potiri
Imperio iactas, cui lydia cresus & omnes
Curuauere genu quocunq; sub axe tyranni
Qui licet extinctus, me successore superstes
Regnat, & in viuo viuit fortuna sepulti
Si veterum monimenta manent: si mente recordor
Scripta patrum memori: quis nos a stirpe gygantum
Ignorat duxisse genus: quis bella deorum
Quis coctum laterem: structamq; bitumine turrem
Nesciat a proavis, magnaq; quis immemor vrbis
Cui dedit eternum labij confusio nomen
Ergo agite o proceres patrium retiocare vigorem
Pro patria stare: & patrię titulis & honori
Inuigilare decet, ne pauper & aduena vicit
Conculcet pedibus terram & monimenta parentum
At si quem vestrū: quod abominor: improbus hostis

ALEXANDREIDOS:

Excutiat campo.profugumq; per arua fatiget
Si mihi; si patrie; si ciuiibus arma negatis
Vxores saltim ac natii; quos hostica clades
Obteret in castris, moueant in bella reuerti.
Non tamen id vereor, quia iam victoria persis
Applaudit ducibus. etenim ludente fauilla
Ardere in somnis: macedum tentoria vidi
Vesanumq; ducem ritu babilonis amictum
Purpureo luxu; subeuntem moenibus urbis
Ad me perlatum: dehinc euanescere raptum
Quid motor; eternum testor iubar. aurea solis
Lumina: cui dedimus nostris in finibus ortum
Hostis erit, quicunq; fuge laxabit habenas.

Plura loquuturo, celeri pede nuncius afferit
Deseruisse locum graios, pauidosq; cohortes
Consuluisse fuge, iam per compendia saltus
Ad pelagus rapuisse gradum, perq; ardua montis
Præcipitasse viam, mollem sic principis aurem
Pascit adulator, fluitat percussus inani
Leticia, damnatq; moras, exercitus ergo
Flumine transmissio: per saxa per inuia raptum
Querit iter, profugumq; parat peruertere regem
Quo ruitis peritura manus; iuuuenem ne putatis
Inuictum fugere hunc; qui quoq; criminè credit
Turpius esse fugam; qui ne fugiatis inertes
Hoc solum meruit; etenim si forte daretur
Optio talis ei, fugiens an cedere mallet

LIBER SECUNDVS

Quam vincit a profugis, hostiis resistere vicitus
Forsitan ambigeret utrum minus esset honori
Iam caldea cohors ysson festina propinans
Proditur excubij, aurum lapidumque nitore
Fulgurat armorum series, graditurque rapacis
Turbine puluereo, furata volumine solem
Prouidus aeria currens speculator ab arce
Nunciat argolicis, Babylonis adesse tyrannum
Et genus omne hominum, vix credere sustinet ille
Quem bellum mora sola mouet, prior ergo maniplis
Intonat arma arma o Danae prior urbe relicta
Fulminat in Persas, sequitur galeata iuuentus
Sic ruit in praedam iejuna fauce Lycaon
Cuius opem sicco mendicat ab ubere pendens
Vagitus prolixi, tandemque impagitus in agros
Cedis amica fames, vacuis concepta sub antris
Stat pecus attonitus, quod nec fugere audet, & ipsum
Si fugiat nemoris alios incurret hiatus
Copula diripiuntur canibus, quos ore canoro
Et bacculo & palmis irritat ab aggere pastor
Haud aliter Macedum rex debacchatur in illam
Barbariem, quem nunc profugum pavitare ferebat
Hos ubi discretis acies aduersa cateruis
Aspicit in bellum subito prodire volatu
Spem sibi mentitam metuens, in praelia mente
Confaternata ruit, sed vox & in armis ruentum
Impetus, & discors exercitus agmina turbat

d

ALEXANDREIDOS

Quippe vie potius quam bello; hosti⁹ terendo
Aptus erat miles; Darius tamen agmine rursus
Disposito; caute secum' delibera⁹t hostem
Milite consulto vi circum cingere multa
Vtile propositum, regi⁹ suis⁹ salubre
Quod ratus est; verum ratione potentior omni
Discussit fortuna proca⁹; quę sola tuetur
Tuta; grauata leuat, cassat rata; foedera rumpit
Infirmat firmum, fixum mouet, ardua frangit
Iam Macedum series certo stabilita⁹ tenore
Inq⁹ acies distincta suas; montana tenebat
Rex stabilem peditem; velut insuperabile vallum
Opposuit Persis in prima parte phalangem
In cornu dextro p̄fecti iura Nichanor
Parmenionis habet; illi Tholomeus Aminctas
Perdicas Cenes Clytus & Meleager adherent
Vnusquisq⁹ sui dux agminis. at tibi lęuum
Commissum est cornu qui nulli marte secundus
Parmenio. sequitur alacer cratherius/eisq⁹
Iungitur antigonus. & turbidus ense Philotas
Hostibus expositus ante omnia signa suorum
Cornipedem versans; in dextro marte coruscat
Casside flammanti: gladioq⁹ tremendus & hasta
Armipotens Macedo; lateri iunctissimus h̄eret
Concius archanis; studio par regis & eu⁹
Sed longe rosea prestans Ephestio forma
Precedens igitur hylaris; vexilla quiritum

LIBER SECUNDVS

Prefectos prece sollicitat, blanditur amice
Consolidat dubios; animos audentibus auget
Errantes reprimit; sparsasq; recolligit alas
Spe libertatis seruos; tenues & auratos
Inuitat precio; lente gradientibus hasta
Innuit; ut properent, nunc hos nunc circuit illos
Nunc arcus lentare monet, nunc fundere glandes
Si procul insistant acies, nunc hoste propinquuo
Rem gladio gerere: nunc querere fata bipenni
Dumq; gradus inhibent; hec illis pauca profatur.
Martia progenies; quorum ditione teneri
Legibus astringi; totus desiderat orbis
Ecce dies optata, parat qua prouida nobis
Soluere promissum totiens; fortuna triumphum
Cuius in europa dudum preludia sensi
Cum genus aonidum; totamq; a sedibus urbem
Delestis; soloq; metu domuistis Athenas
Cernitis imbelles auro fulgere cateruas
Cernitis vt gemmis agmen muliebre coruscat
Prætendit præde plus quam discriminis, aurum
Vincendum est ferro, tantum didicere minari
Deliciæ molles, gladios & vulnus abhorrent
Letifer illorum scrutatus viscera mucro,
Cum semel hostili respars'erit arua cruento
Per saltus / per saxa; fuge diuortia querent
Quanta mei vobis sit cura; probare licebit
Cum gladios hebetes; fractos cum video cassos

d ij

ALEXANDREIDOS

Ictibus ambones, ferentis dextera mentis
Exprimet affectum; tantum sub pectore vobis
Charus Alexander: quantum permiserit ensis
Vincite iam victos, gladio qui parcit in hostem
Ipse sibi est hostis, vitam qui prorogat hosti
Derogat ille suę, non est clementia bello
Hostibus esse pium, grauis est sibi dignaç̄ cædi
Cædis parca manus, segnes incurvare mortem
Dum pauit audent, sed non occurrere morti
Aspersis ducibus quotiens illata pelasgi
Mentibus incurunt iniuria: prælia; cædes
Creditis esse sati patrum luere acta nepotes
Plurimus in penas populus non sufficit iste
Europe strages Asie pensabo ruinis
Moedia cum Dario Persis commissa piabit
Me duce signa duces producite; me duce vallum
Sternite, consertos incedite cede per hostes
Prelia non spolium mecum discernite, cedant
Præmia preda meis, mihi gloria sufficit vna
Rem vobis: mihi nomen amo. Sic fatur. & ecce
Concurrunt acies, Persę clamore soluto
Horrisonis vexant tenues, v lulatibus aura
Classica terrorifico distringunt arua boatu
Hic fit & inde sonus, lituus illiditur aer
Et referunt raucos montana cacumina cantus
Quæc̄ sonos iterat purum sine corpore nomen
Responsura fuit nunquam tot vocibus echo

LIBER SECUNDVS

Arma tamen Darij multo sudore fabrili
Parta micant; referuntq; virum monimenta priorum
Emulus ad litem iubar insuperabile solis
Inuitat clypeus. septeno fusilis orbe
Fulget origo patrum Darij: gentisq; prophanus
Ordo gyganteq; quorum sub principe Nemphrot
Sennaar in campo videoas consistere fratres
Terrigenas. vbi diluuij dum fata retractant
Coctile surgit opus: sermo prius omnibus unus
Scinditur in varias; dictu mirabile linguas

Parte micans alia; sacram molitur ad urbem
Rex caldeus iter. fulgent insignia patrum
Prælia. & hebreæ celebres de gente triumphi
Victoris sequitur deiecto lumine currum
Captiuata tribus. muris temploq; redactis
In planum hostilis infertur moenibus urbis
Priuatus solio: gemma cum luce tyrannus

Ne tamen obscurent veterum preconia regum
Quorundam maculæ: sculptoris dextera magnam
Præteriit seriem: q; prætermittere visum
Inter tot memoranda ducum; regumq; triumphos
Agresti victu pastum: & fluuialibus vndis
Turpe fuit regem versa mugire figura
Rursus in effigiem sensu redeunte priorem
Præteriit vixisse patrem: quem filius amens
Nenunquā patria regnaret solus in urbe
Consilio loachim: proh dedecus: alite diro

d iii

ALEXANDREIDOS:

Membratim lacerum sparsisse per auria fertur.
Vltima pars clypei Persarum nobile regnum
Inchoat, in sacro libantem Balthasar auro
Scribentisq; manum: conuersaq; fata notantis
Aspicias; cuius occultum enigma resoluit
Vir desiderij, sed totum circuit orbem
Atq; oras ambit clypei celeberrima Cyri
Hyftoria, a tanto superari principe gaudet
Lydia: & ambiguo deceptus Apoline Crœsus
Ausa tamen Thamaris bellî tentare tumultus
Viribus apponit vires, belloq; retundit
Infractum bellis, & iniquo sydere mergit
Tot titulis illustre caput, proch gloria fallax
Imperi, proch quanta patent ludibria sortis
Humanq; Cyrum terrę pelagicq; potentem
Delicias orbis: quem summo culmine rerum
Extulerat virtus, quem fama locabat in astris
Qui rector composq; sui, qui totus: & vnuus
Malleus orbis erat, imbellis femina frēgit
Parcite mortales animos extollere fastu
Collatis opibus aspernariq; minores
Parcite victores ingratii viuere summo
Victori, vires: sceptrum: diadema: triumphos
Diuicias dare qui potuit auferre valebit.

Finit secundus liber.